

Eudonia angustea (Lepidoptera: Crambidae: Scopariinae), nieuw voor de Belgische fauna

Chris Steeman

Samenvatting. Op 29 oktober 2022 werd *Eudonia angustea* (Curtis, 1827) (Lepidoptera: Crambidae) (smalle granietmot) voor het eerst herkend op foto in waarnemingen.be. Toen dachten we dat dit het eerste ex. voor België was, maar bij het controleren van oude foto's in waarnemingen.be bleek dat de soort reeds vroeger was waargenomen maar niet herkend werd. De allereerste waarneming van deze soort gebeurde op 10 september 2016 te Oostende (West-Vlaanderen). Deze soort wordt hier voor het eerst uit België vermeld.

Abstract. On October 29, 2022, *Eudonia angustea* (Curtis, 1827) (Lepidoptera: Crambidae) (narrow-winged grey) was recognized for the first time in a photo on observations.be. We thought this was the first example for Belgium, but on checking old photos in observations.be it transpired that the species had been observed before but not recognized. The very first sighting of this species occurred on September 10, 2016 in Ostend (West Flanders). This species is mentioned here for the first time from Belgium.

Résumé. Le 29 octobre 2022, *Eudonia angustea* (Curtis, 1827) (Lepidoptera: Crambidae) (l'eudorée anguleuse) a été reconnue pour la première fois sur une photo dans observations.be. Ensuite, nous avons pensé que c'était le premier exemplaire pour la Belgique, mais lors de la vérification d'anciennes photos sur le site observations.be, il s'est avéré que l'espèce y avait déjà été observée mais non reconnue. La toute première observation de cette espèce a eu lieu le 10 septembre 2016 à Ostende (Flandre occidentale). Cette espèce est mentionnée ici pour la première fois pour la faune belge.

Key words: *Eudonia angustea* — Faunistics — Lepidoptera — First record — Belgium.

Steeman C.: Koning Albertlei 90, 2950 Kapellen, Belgium. christiaan.steeman@telenet.be

DOI: 10.6084/m9.figshare.23803677

Inleiding

Het eerste exemplaar (Fig. 1) dat als zodanig werd herkend als *Eudonia angustea* (Curtis, 1827) (Lepidoptera: Crambidae) (smalle granietmot) werd gevangen met licht op 29.x.2022 te Ruien (Oost-Vlaanderen), leg. J. Dewolf & D. De Groote, dit werd ook bevestigd door T. Muus. Later bleek dat de soort voorheen al diverse malen was gefotografeerd maar niet werd herkend (waarnemingen.be). Tijdens het bekijken en valideren van micro's op het waarnemingsportaal waarnemingen.be, werd achterhaald dat de eerste waarneming voor België dateerde van 10.ix.2016 te Oostende (West-Vlaanderen), leg. J. Mees (Fig. 2). De soort was voorheen nog niet waargenomen in België.

Taxonomie

De Crambidae, een soortenrijke familie in de orde Lepidoptera, omvatten ongeveer 10.347 soorten in 1.017 genera wereldwijd. De Scopariinae hebben wereldwijd 586 soorten in 19 genera (Léger *et al.* 2021). In Europa zijn er 54 soorten Scopariinae en 28 soorten *Eudonia* (Lepiforum 2023). De wetenschappelijke naam is voor het eerst geldig gepubliceerd in 1827 door Curtis.

In België werden er tot dusver zeven soorten *Eudonia* waargenomen (De Prins & Steeman 2023) en *E. angustea* is de achtste soort. De Belgische Crambidae gaan van 128 naar 129 soorten (De Prins & Steeman 2023).

Biologie

De larve leeft in een gesponnen zijden koker op verschillende soorten mossen in de familie Pottiaceae (kleimosfamilie) zoals *Tortula muralis* Hedw. (gewoon

muursterretje), *Syntrichia ruraliformis* (Besch.), *Pseudocrossidium revolutum* (Brid.) R. H. Zander (opgerold smaragdsteeeltje) en op *Homalothecium sericeum* (Hedw.) (Brachytheciaceae) (gewoon zijdemoss) die groeien op zandheuvelds en op oude muren (Goater *et al.* 2005; Buhl *et al.* 2018).

Wheeler (2007–2023) vermeldt in dorsetmoths dat Sterling ook larven vond op *Kindbergia praelongum* (Hedw.) *Ochyra* (Brachytheciaceae) (fijn laddermos) en *Ceratodon purpureus* (Hedw.) Brid. (Ditrichaceae) (gewoon purpersteeltje). De verpoping vindt plaats in een dun web tussen mos (Goater *et al.* 2005).

In het Verenigd Koninkrijk vliegen de motten van juli tot oktober, overwinteren, om dan terug tevoorschijn te komen tot mei (Goater *et al.* 2005). Leraut (2012) schrijft dat ze praktisch gans het jaar door worden gezien maar een overwinteringsperiode doormaken. De soort geeft de voorkeur aan kusthabitats, ook in het binnenland kunnen ze gevonden worden in gebieden waar daken, muren en zeer oude bomen begroeid zijn met mossenkolonies (Goater *et al.* 2005; Buhl *et al.* 2018).

Kenmerken

Een vrij kleine smalvleugelige soort (Kimber 2023). Smalle voorvleugel, 7–10 mm lang met een puntige apex. Grondkleur wit vermengd met bleekbruin en zwarte markeringen. De antemediale lijn strekt zich uit als een driehoek in het middengebied, antemediale stigmata onduidelijk of slechts één apart, zwart en knotsvormig (claviform), discal stigma X-vormig, soms verbonden met voorste vleugelrand door een lichtbruine vlek. Postmediale lijn met een inkeping in de richting van discal stigma, subterminale lijn gelegen nabij postmediale lijn, de laatste bijna evenwijdig aan termen, met drie rand-

Fig. 1. *Eudonia angustea* (Curtis, 1827), Ruien (provincie Oost-Vlaanderen), 29.x.2022. © Jurgen Dewolf.

Fig. 2. *Eudonia angustea* (Curtis, 1827), Oostende (provincie West-Vlaanderen), 10.ix.2016. © Jan Mees.

lijnen, de eerste twee wit aan de basis, bruin distaal, buitenste lijn wit (Goater *et al.* 2005). Achtervleugel licht parelgrijs (Leraut 2012).

Verspreiding

De soort komt in Europa momenteel voor in: Balearen, België (dit artikel), Canarische Eilanden, Corsica, Denemarken, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Ionische Eilanden, Italië, Kroatië, Madeira, Malta, Monaco, Nederland (Muus & Corver 2023; waarneming.nl), Portugal, Sardinië, Sicilië, Slovenië, Spanje, Turkije

(Europees deel), en het Verenigd Koninkrijk (Lepiforum 2023).

Tot dusver (eind 2022) zijn er slechts zes geconfirmeerde waarnemingen van *E. angustea* bekend in België.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar Jurgen Dewolf en Jan Mees voor het aanleveren van de foto's. Ook mijn oprechte dank aan Willy De Prins voor het kritisch nalezen van de tekst.

Referenties

- Buhl O., Falck P., Karsholt O., Larsen K. & Vilhelmsen F. 2018. Fund af småsommerfugle fra Danmark i 2017 (Lepidoptera) Records of Microlepidoptera from Denmark in 2017 (Lepidoptera). — *Entomologiske Meddelelser* **86**: 13–26.
- De Prins W. & Steeman C. 2003–2023. *Catalogue of the Lepidoptera of Belgium*. — <https://projects.biodiversity.be/lepidoptera> [bezocht op 15 januari 2023].
- Goater B., Nuss M. & Speidel W. 2005. Pyraloidea I (Crambidae: Acentropinae, Evergestinae, Heliiothelinae, Schoenobiinae, Scopariinae). — In: Huemer P. & Karsholt O. (Eds.), *Microlepidoptera of Europe* 4. — Apollo Books, Stenstrup, 304 pp.
- Lepiforum e.V. 2023. *Bestimmungshilfe für die in Europa nachgewiesenen Schmetterlingsarten*. — https://lepiforum.org/wiki/page/Bohemannia_auriciliella [bezocht op 21 maart 2023].
- Leraut P. 2012. *Moths of Europe, vol 3, Zygaenids, Pyralids* 1. — NAP Edition, Verrières-le-Buisson, 599 pp.
- Léger T., Mally R., Neinhuis C. & Nuss M. 2021. Refining the phylogeny of Crambidae with complete sampling of subfamilies (Lepidoptera, Pyraloidea). — *Zoologica Scripta*, **50**(1): 84–99.
- Muus T. S. T. & Corver S. C. 2023. Microlepidoptera.nl, atlas van de kleine vlinders in Nederland. — <http://www.microlepidoptera.nl> [bezocht op 15 januari 2023].
- Waarnemingen.be 2023. Een initiatief van Natuurpuntstudie vzw en de Stichting Natuurinformatie. — www.waarnemingen.be [bezocht op 15 januari 2023].
- Waarneming.nl 2023. Stichting Observation International en lokale partners. — <https://waarneming.nl/species/184138/> [bezocht op 15 januari 2023].
- Wheeler J. 2007–2023. Lepidoptera UK Group. www.dorsetmoths.co.uk [bezocht op 15 januari 2023].